

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

юридичний факультет

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
для студентів неюридичних спеціальностей

КИЇВ – 2011

Робоча навчальна програма з дисципліни «Право інтелектуальної власності».

Укладач: кандидат юридичних наук, доцент Макода Володимир Євгенович.

Рецензенти: д.ю.н., проф. Кохановська О.В.,
д.ю.н., проф. Шишка Р.Б.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	6
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ	9
ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	10
Змістовий модуль ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА. ПРАВО ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ.....	10
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	43
НОРМАТИВНІ АКТИ	51

ВСТУП

За останні роки в усьому світі інтелектуальна власність набрала великого значення разом з іншими видами власності, такими як нерухомість, банківський і промисловий капітал, цінні папери та інші.

В період переходу до ринкових відносин питання охорони та використання інтелектуальної власності починають відігравати все більш важливу роль в комерційній, виробничій, підприємницькій та зовнішньоекономічній діяльності підприємств і організацій всіх форм власності. В зв'язку з цим, кожний хто займається або веде підготовку до такого роду діяльності повинен більш чітко розуміти, в чому саме полягає інтелектуальна власність, як вона охороняється і до яких матеріальних та моральних збитків може привести порушення її прав.

Різні об'єкти інтелектуальної власності в тій чи іншій формі (Закон України «Про авторські права і суміжні права», «Про охорону прав на промислові зразки» та інші) охороняються в багатьох країнах світу більше 100 років. Міжнародні конвенції, які регулюють питання захисту прав в сфері інтелектуальної власності з'явилися в кінці XIX століття.

Україна є учасником багатьох найбільш важливих міжнародних угод та договорів в сфері охорони інтелектуальної власності, а саме: Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), Паризької конвенції «Про охорону промислової власності», Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів, Договорів про патентну кооперацію, Угод про міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків та інших.

Викладене свідчить про необхідність більш детального вивчення та оволодіння широким колом питань, щодо правової охорони об'єктів інтелектуальної власності й використання їх на практиці.

Мета: Запропонована навчальна програма «Інтелектуальна власність» призначена для студентів точних, природничих і гуманітарних факультетів і ставить за мету надати можливість одержати знання під час вивчення авторського та суміжного права, а також патентного права в сфері інтелектуальної власності.

Завдання: Навчальна програма з курсу «Інтелектуальна власність» передбачає глибоке вивчення питань, пов'язаних з набуттям фізичними та юридичними особами майнових та немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Окремі розділи цього курсу можуть бути використані, як складові багатьох навчальних дисциплін, які викладаються у вищих навчальних закладах.

Основними завданнями курсу є: ознайомити студентів з основними характеристиками об'єктів, які відносяться до інтелектуальної власності; навчити студентів користуватися нормативно-правовими актами, які регулюють питання у сфері інтелектуальної власності; розкрити студентам роль інтелектуальної власності в економічному і культурному розвитку нашого суспільства; навчити студентів реалізовувати свої права в процесі набуття, реалізації та захисту прав інтелектуальної власності.

Планом навчального процесу для вивчення курсу дисципліни відведено 36 годин навчальних занять. З них на лекції відведено - 17 годин, на самостійну

роботу – 19 годин. Формою семестрового контролю є залік. Дисципліна вивчається з застосуванням кредитно-модульної системи (КМС) і складається з одного змістовного модуля.

Тематика курсу розрахована на один змістовний модуль, який складається з 7 тем. У кінці семестру здійснюються підсумковий семестровий контроль у формі заліку.

Програмою курсу передбачаються тестові завдання, що можуть використовуватися для перевірки знань студентів за результатами вивчення відповідної тематики.

Курс передбачає глибоке вивчення студентами чинного законодавства про інтелектуальну власність, спеціальної юридичної літератури, основних понять та фахової термінології у даній сфері.

Завершується вивчення дисципліни “Право інтелектуальної власності” проведенням заліку у формі співбесіди або у письмовій формі. До заліку допускаються ті студенти, які відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на практичних заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовний модуль.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальна нормативна дисципліна «Право інтелектуальної власності» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (КМСОНП).

Дана система запроваджується з метою удосконалення системи контролю якості знань студентів, сприяння формуванню системних та систематичних знань, ритмічної самостійної роботи впродовж семестру, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

Оцінювання знань студентів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації студентів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відповідність переліку, форм, та змісту контрольних заходів вимогам КМСОНП;
- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні студентів на початку вивчення дисципліни переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням індивідуальних завдань із застосуванням модульної системи оцінювання, заліку;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення, та підвищення ефективності навчального процесу.
- Ця дисципліна вивчається протягом одного семестру та складається з одного змістовного модуля (ЗМ). По завершенню курсу студенти складають залік. На залік виносяться вузлові питання, типові і комплексні задачі, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом виконання індивідуальних завдань, які включають *поточний (модульний ЗМ), підсумковий (КПМ) та семестровий (СК) контроль*.

Результати контрольних завдань оцінюються за 100-бальною системою у кожному семестрі.

За результатами оцінювання змістового модуля студентам виставляються бали.

Максимальна кількість балів, що може набрати студент за один ЗМ дорівнює 40-ка балам, які додаються до наступних максимально можливих 60 балів (залік).

Під час викладання матеріалу лекцій лектор може здійснювати контрольні опитування студентів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за ці опитування складає 5 балів, які є складовими КПМ.

Перший семестр

Параметри	Змістовий модуль (ЗМ1)	Комплексна підсумкова контрольна	Разом (підсумкова оцінка (СК))
Оцінка в балах	0 - 40	0 – 60	0 - 100

У випадку відсутності студента на лекції він **зобов'язаний** відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття шляхом написання реферату на тему, задану викладачем (але не більше половини від загальної кількості лекцій). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. За 10 днів до початку сесії викладач припиняє приймати відпрацювання.

Таким чином, за дану дисципліну студентом може бути отримано максимально 100 балів. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання студента відображаються у заліковій книжці, за шкалою оцінювання, що наведена нижче. **Підсумкова оцінка** з дисципліни в балах (шкала Київського національного університету імені Тараса Шевченка) переводиться у чотирибальну (**національну**) шкалу.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету 100-бальн. система	Оцінка за національною шкалою та шкалою університету	
90 – 100	відмінно	5
75 – 89	добре	4
60 – 74	задовільно	3
0 – 59	незадовільно	2

Приклад розрахунку оцінки знань студента:

15 балів ЗМ + 60 балів КПМ = 75 балів – оцінка знань студента за семестр.

За шкалою оцінювання зазначена кількість балів відповідає оцінці 4 – „добре”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота студента

змістовий модуль I			
ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА. ПРАВО ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ			
1	Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.	2	2
2	Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права.	4	4
3	Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.	3	3
4	Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем	2	2
5	Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку	2	2
6	Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2	4
7	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.	2	2
	Модульна контрольна робота	-	-
Всього годин <u>36</u> з них:		17	19

**ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ,
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ
УКРАЇНИ. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА. ПРАВО
ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ**

Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її види. Поняття права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг.

Законодавство України про інтелектуальну власність. Конституція України про інтелектуальну власність. Закон України «Про авторське право і суміжні права» та інші закони України, що стосуються інтелектуальної власності. Законодавство про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Інші джерела права інтелектуальної власності. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність. Паризька конвенція про промислову власність. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Інші міжнародні конвенції та договори. Конвенція про утворення Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Роль і значення інтелектуальної діяльності і власності для суспільства. Інтелектуальна діяльність і соціально-економічний прогрес суспільства. Інтелектуальна діяльність і розвиток науки, техніки, освіти і культури. Інтелектуальна діяльність України та її членів у Світовій організації торгівлі.

Методичні рекомендації

Походження самого терміну «інтелектуальна власність» пов'язують з французьким законодавством кінця XVIII століття, що в більшості є справедливим. Дійсно, традиція «проприетарного підходу» до авторського і патентного права не тільки народилась у Франції, але і спиралась в своїй основі на «теорію природного права», котра отримала найбільш послідовний розвиток власне в трудах французьких філософів-просвітителів (Вольтер, Дидро, Гольбах, Гельвецій, Руссо). Виникаюче у творця право на досягнутий результат, споріднене праву власності, котре проявляється у особи, працею якого створена матеріальна річ.

Інтелектуальна власність у більшості країн світу є одним з наймогутніших стимуляторів прогресу у всіх галузях розвитку суспільства.

Вивчаючи цей розділ слід звернути увагу на те, що поняття «інтелектуальна власність» є узагальнюючим по відношенню до таких уживаних в законодавстві та юридичній літературі понять як «літературна та мистецька власність» та «промислова власність».

Останнім часом у спеціальній літературі виділяють ще одну групу творчої діяльності – засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Це фірмове найменування, товарний знак, знак обслуговування та найменування місця походження товару.

Таким чином, інтелектуальну власність поділяють на дві складові – промислову власність (патентне право) та авторське право і суміжні права (літературні та мистецькі твори), а також останніми роками виділяється і третя складова - право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Постійно перебуває в розвитку система правової охорони інтелектуальної власності, котра почала створюватись після набуття Україною незалежності. В основу правової охорони інтелектуальної власності покладено Цивільний кодекс України (далі – ЦК України). Зокрема, ст.418 ЦК України визначає, що право інтелектуальної власності – це право особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом.

Чинне законодавство передбачає захист права інтелектуальної власності загальними цивільно-правовими нормами, передбаченими ЦК України та спеціальними нормами, передбаченими законами України про інтелектуальну власність.

Значення і роль об'єктів інтелектуальної власності для соціально-економічного прогресу суспільства неможливо оцінити. Прогресу досягають там, де цінують інтелектуальну діяльність і вміло використовують її здобутки. На рахунку України багато досягнень світового рівня, вона мала і має великий інтелектуальний потенціал, спостерігається постійна динаміка соціально-економічного прогресу суспільства, хоча не завжди досягнення були спрямовані на користь нашого народу.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

- 1. Вирішення задач.*
- 2. Охарактеризуйте систему права інтелектуальної власності.*
- 3. Поясніть різницю тлумачення сутності прав на результати інтелектуальної діяльності різними науковими підходами та теоріями. Яке практичне значення таких теорій?*
- 4. Поясніть особливості розподілу прав інтелектуальної власності при створенні об'єкта за замовленням та на підставі трудового договору. Яким чином регулюються такі відносини у ЦК України та на рівні спеціального законодавства про інтелектуальну власність?*
- 5. Охарактеризуйте обмеження майнових прав інтелектуальної власності.*
- 6. Визначте способи судового захисту порушених прав інтелектуальної власності. Які особливі способи захисту прав інтелектуальної власності передбачені законодавством України?*

Література

1. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации. Сборник статей. М.: «Статут», 2003 – 416 с.

2. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: 36. наук, статей / За ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. — 424с.
3. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права). Учебник. М.: Из-во НОРМА, 2000 – 480 с.
4. Основи інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 1999. – 578 с.
5. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 336 с.
6. Пиленко А.А. Право изобретателя. – М.: «Статут», 2001. – 688 с. (Классика российской цивилистики).
7. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.А. Підпригори, О.Д.Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004 – 672 с.
8. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007 – 696 с.
9. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. 2-е изд. –М.: Проспект, 2006. – 751 с.
10. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності. Авторсько-правовий аспект. — Харків, 2002. — 368 с.

Тема 2. Авторське право та його зміст. Об’єкти та суб’єкти авторського права.

Лекція 1. Авторське право та його зміст.

Поняття авторського права. Авторське право в об’єктивному і суб’єктивному значенні. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом. Виникнення і здійснення авторського права, межі його чинності. Об’єкти авторського права. Право на проекти офіційних документів, символів і знаків. Збірники та інші складові твори. Похідні твори. Колективні твори. Авторське право на аудіовізуальні твори. Об’єкти, на які авторське право не поширюється. Авторське право на твір, створений за договором найму. Основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом.

Особисті немайнові права. Право авторства. Право на авторське ім’я. Право протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору чи будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації автора (право на недоторканість твору). Права спадкоємців на захист особистих немайнових прав. Право на обнародування.

Майнові права автора. Виключне право на використання твору. Способи використання твору. Право на доступ до твору образотворчого мистецтва. Право слідування. Строки чинності авторських прав. Наслідки припинення чинності

авторських майнових прав. Авторські договори та їх види: видавничі, сценарні, художнього замовлення та інші.

Обмеження авторських майнових прав. Вільне використання творів без зазначення імені автора. Вільне використання творів для навчання. Використання творів, які постійно розташовані в місцях, відкритих для вільного відтворення. Вільне відтворення комп'ютерних програм. Декомпіляція комп'ютерних програм. Відтворення творів і фонограм в особистих цілях.

Лекція 2. Об'єкти та суб'єкти авторського права.

Об'єкти авторського права. Об'єкти, на які авторське право не поширюється. Основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом. Похідні твори та компіляції даних.

Комп'ютерні програми як об'єкти охорони авторського права.

Суб'єкти авторського права. Автор та його правонаступники. Юридичні особи як суб'єкти авторського права. Роботодавець як суб'єкт авторського права. Співавторство. Види співавторства. Право власності на матеріальний носій і авторське право.

Методичні рекомендації

Авторське право представляє собою не розрізнену сукупність діючих на певний момент часу нормативних актів, а достатньо складну і цілісну систему.

Цивільний Кодекс України присвятив авторському праву 36 главу «Право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір (авторське право), яка складається з 16 статей. Стаття 433 ЦК України надає перелік об'єктів авторського права.

Правова охорона зазначених в ЦК України об'єктів здійснюється рядом Законів України про інтелектуальну власність. Авторське право охороняє форму твору, а не його зміст. Забезпечуючи свободу творчості, авторське право охороняє всі твори: наукові, літературні та мистецькі незалежно від їх призначення, достоїнств і способу вираження.

Студент повинен знати, що об'єктом авторського права може бути не будь-який твір, а лише той, який має певні, встановлені Законом України ознаки. Об'єкти авторських прав можуть бути зареєстровані в установленому законом порядку, однак автори не зобов'язані здійснювати реєстрацію.

Певна категорія творів не визнається об'єктами авторського права. ЦК України передбачає перелік творів, які не визнаються об'єктами авторського права.

Найважливішими суб'єктами авторського права є автори творів. Необхідно чітко усвідомити, що автором твору може бути тільки людина, але авторське право може переходити й до інших осіб. Студенту також слід визначити види співавторства.

Студенту слід докладно знати зміст законодавства про авторське право. ЦК України містить нові положення, які не містилися в Законі України «Про авторське право і суміжні права».

В усіх суб'єктів права інтелектуальної власності виникають права, які прийнято поділяти на дві основні групи: особисті немайнові права і майнові права на об'єкти інтелектуальної власності.

Потрібно детально розібратися в особистих немайнових авторських правах, оскільки дуже часто виникають спори щодо них. Студент має визначити, що таке право авторства, право на недоторканість товару, право на ім'я, право автора на обнародування твору, яке належить до числа найважливіших його прав, оскільки напряму зачіпає його майнові інтереси.

Суб'єктами авторського права після смерті автора стають його спадкоємці. Студенту необхідно зупинитись коротко на тих особливостях спадкування авторських прав, котрі представляють найбільший інтерес. Перш за все необхідно уточнити, які авторські права переходять у спадок. Чи може спадкоємець, наприклад, обнародувати твір, проти чого за життя заперечував автор?

Майнові права поділяються на виключні майнові права інтелектуальної власності на твори і невиключні майнові права, що закріплено в ЦК України. Слід виділити, які авторські майнові права належать до виключних, а які до невиключних. Майнові права на використання твору можуть вільно переходити до інших осіб на підставі авторських договорів.

Майнове право носить строковий характер. Строк чинності авторських майнових прав на твори у ЦК України не досить чітко викладений, тому студенту потрібно в них розібратись. Чинність авторських майнових прав на твори починається з моменту створення твору та вираження його в об'єктивній формі та діє протягом життя автора. Строк чинності спливає через сімдесят років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті автора чи останнього із співавторів.

Використання твору автора іншими особами здійснюється на підставі авторського договору. Авторські договори можуть поділятися на окремі групи в залежності від виду твору, з приводу якого він укладається. Слід знати які саме розрізняють авторські договори.

Обмеження авторських майнових прав передбачено ЦК України та Законом України «Про авторське право і суміжні права». Необхідно визначити в чому саме полягають обмеження і відносно яких об'єктів авторського права. Також слід знати у яких випадках дозволяється вільне використання твору, тобто без згоди автора.

Завдання для самостійної роботи (4 год.)

1. Вирішення задач.

2. Визначте співвідношення між поняттями "творчість", "інтелектуальна діяльність", "оригінальність", "унікальність". Які ознаки повинен мати твір для надання йому правової охорони?

3. Охарактеризуйте процедуру реєстрації прав інтелектуальної власності на твір. Яке її значення?

4. В чому полягають особливості правової охорони похідних творів, комп'ютерних програм та баз даних.

5. Які права належать упорядникам, перекладачам та співавторам? Як визначаються відносини між співавторами. Які права мають співавтори у роздільному та нероздільному співавторстві?

6. Які спеціальні строки чинності майнових авторських прав передбачені законодавством України?

Література

1. Антимонов Б. С., Флейшниц Е. А. Авторское право. — М., 1957.
2. Гаврилов Э.П. Советское авторское право: Основные положения, тенденции развития М.: Изд-во “Наука”, 1984. - 222 с.
3. Дюма Ролан. Литературная и художественная собственность. — М., 1993.
4. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник / За ред. П.М. Цибульова. – К: УкрІНТЕУ, 2006. – 276 с.
5. Матвеев Ю.Г. Международная охрана авторских прав. – М., – 1987.
6. Мусіяка В.Л. Авторские договоры. – К., 1988.
7. Основи інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 1999. – 578 с.
8. Пастухов О.М. Авторське право в Інтернеті. – К.: Школа, 2004. – 144 с.
9. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. . – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007 – 696 с.
10. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності. Авторсько-правовий аспект. — Харків, 2002. — 368 с.

Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.

Поняття і види суміжних прав. Право на виконання. Право на фонограми. Право організацій мовлення на свої передачі. Виникнення і здійснення суміжних прав. Умови охорони суміжних прав.

Суб'єкти суміжних прав. Виконавці, виробники фонограм, організації мовлення як суб'єкти суміжних прав.

Об'єкти суміжних прав. Виконання як об'єкт правової охорони. Звуко і відеозаписи виробників фонограм і організацій мовлення. Використання фонограм, опублікованих з комерційною метою. Записи короткотривалого користування виконань або передачі, здійснені організаціями ефірного мовлення.

Строк чинності суміжних прав.

Забезпечення колективного управління майновими правами авторів. Діяльність організацій, що управляють майновими правами авторів на колективній основі.

Порушення авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав. Способи

цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.

Методичні рекомендації

Перш за все потрібно дати визначення, що таке суміжні права.

Істотною особливістю більшості суміжних прав є їх походження і залежність від прав автора творів, тому їх і називають суміжними правами. Під суміжними правами маються на увазі права виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Порядок виникнення і здійснення суміжних прав закріплено в ЦК України. Для того, щоб запобігти отриманню доходів з чужої майстерності, таланту було запроваджено охорону суміжних прав.

Перелік об'єктів суміжних прав зазначений в ЦК України. Визначення об'єктів суміжних прав надає Закон України «Про авторське право і суміжні права». Як і твори науки, літератури і мистецтва, об'єкти суміжних прав в передбачених законом випадках можуть використовуватись без згоди виконавця, виробника фонограм, відеограм і організацій мовлення.

ЦК України визнає суб'єктами суміжних прав виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацію мовлення. Закон України «Про авторське право і суміжні права» дає визначення понять суб'єктів суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав наділяються особистими немайновими та майновими правами інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав, поділяються на виключні та невиключні. Студент повинен знати способи використання суміжних прав, а також строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав, оскільки часові рамки дії суміжних прав істотно звужені в порівнянні з авторськими.

Суб'єкти авторського права і(або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління. Студент повинен знати правовий статус таких організацій колективного управління та їх функції.

Одною з найважливіших умов успішного розвитку науки, літератури та мистецтва є не тільки визнання прав, але і їх захист. Система норм про захист права інтелектуальної власності на художні, літературні, інші твори, на об'єкти суміжних прав найкращим чином відображена в Законі України «Про авторське право і суміжні права».

Найбільш практичну значимість і ефективність серед форм і видів захисту має цивільно-правовий захист авторських і суміжних прав. Студенту слід знати способи захисту, способи забезпечення позову та відповідальність порушників. Авторське законодавство надає потерпілим досить широкий спектр способів захисту.

Завдання для самостійної роботи (3 год.)

1. Вирішення задач.

2. Охарактеризуйте особливості правового режиму виконань, фоно та відеограм, програм організацій мовлення.

3. Поясніть різницю в об'єктах правової охорони відеограм та аудіовізуальних творів.

4. Які права має виконавець. Чи можливі випадки набуття суміжних прав на виконання об'єктів, що не охороняються авторським правом?

5. Якими особистими немайновими правами наділені суб'єкти суміжних прав? Де вони закріплені?

6. Поясніть різницю між формами та способами захисту прав інтелектуальної власності.

7. Охарактеризуйте неюрисдикційні способи захисту авторських та суміжних прав. Наведіть приклади самозахисту та застосування засобів оперативного впливу для поновлення порушених авторських прав.

8. Визначте основні способи судового захисту авторських та суміжних прав. Чи можливий судових захист цих прав до моменту правопорушення?.

9. Який порядок застосування компенсації для порушення авторських та суміжних прав? Хто визначає розмір такої компенсації, в якому діапазоні та від обставин він залежить?

10. Охарактеризуйте правові підстави діяльності організацій колективного управління. Який порядок їх державної реєстрації?

11. Визначте правову природу договорів, що укладаються організаціями колективного управління (між організацією та правоволодільцями та між організаціями та користувачами). Які істотні умови та форма таких договорів?

Література

1. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник / За ред. П.М. Цибульова. – К: УкрІНТЕУ, 2006. – 276 с.

2. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: 36. наук, статей / За ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. — 424с.

3. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права). Учебник. М.: Из-во НОРМА, 2000 – 480 с.

4. Основи інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 1999. – 578 с.

5. Постанова №5 Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 року «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/>

6. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.А. Підпригори, О.Д.Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004 – 672 с.

7. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007 – 696 с.

8. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. / За ред. розробників Цивільного кодексу України. – К.: Істина. – 928 с.

9. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.

10. Захист прав інтелектуальної власності: досвід Сполучених Штатів Америки. – Зб. Документів, матеріалів, статей / За заг. ред. О.Д.Святоцького. – К.: Видавничий центр “Ін Юре”, 2003.- 368 с.

11. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. - Учебник. – М: Проспект, 2006. - с.751.

Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних схем.

Поняття промислової власності та її склад. Винахід, корисна модель, промисловий зразок – як об'єкти цивільних прав. Поняття права промислової власності та його види. Права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Умови правової охорони винаходу, корисної моделі і промислового зразка.

Суб'єкти права промислової власності. Винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники і спадкоємці. Роботодавці.

Право на подання заявки. Заявка та її склад. Національний і конвенційний пріоритет. Розгляд заявки. Формальна експертиза заявки і експертиза заявки по суті. Рішення по результатам розгляду заявки. Реєстрація і видача патенту. Порядок оформлення прав на винаходи, корисні моделі, та промислові зразки, що становлять державну таємницю, та їх використання.

Право на одержання патенту. Патент та його функції. Чинність патенту. Підтримання патенту в силі. Права, що впливають із патенту. Припинення чинності патенту.

Особисті немайнові права винахідника і автора промислового зразка. Майнові права патентовласника. Виключне право на використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Зміст виключного права.

Дії, які не визнаються порушенням патентних прав. Право попереднього користування. Примусове відчуження прав. Примусова ліцензія. Залежна ліцензія.

Відповідальність за порушення прав володільця патенту. Поняття порушення патентних прав. Обсяг відповідальності.

Патентування винаходів, корисних моделей та промислових зразків в зарубіжних країнах.

Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та засвідчення його набуття. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та строки їх чинності. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та їх відновлення. Правові наслідки впливу строку чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на компонування

інтегральної мікросхеми. Визнання прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми недійсним. Право попереднього користування на компонування інтегральної мікросхеми.

Методичні рекомендації

Промислова власність є частиною інтелектуальної власності і безпосередньо відноситься до науково-технічних витворів людини.

Студент повинен знати законодавство про промислову власність, яке складається з ЦК України, Законів України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», інших законодавчих та нормативних актів. Необхідно дати визначення поняттям «винахід», «корисна модель», «промислові знаки». Найбільш поширеними об'єктами промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, товарні знаки і промислові зразки. Слід знати їх правові ознаки.

У відносинах, пов'язаних зі створенням, реєстрацією і використанням винаходів, корисних моделей та промислових зразків, приймає участь велика кількість суб'єктів, представлених як громадянами, так і юридичними особами, в тому числі і державою.

Права на промислову власність, основані на виданому компетентним державним органом спеціальному охоронному документі (патенті), мають тимчасовий характер, тобто діють в межах передбаченому законом строку. Оформлення прав на об'єкти промислової власності являє собою складну процедуру. Студенту необхідно з'ясувати питання, що собою представляє заявка, куди вона подається і на підставі чого видається патент. Які права закріплює за заявником патент? У всіх державах були, є і будуть секретні об'єкти промислової власності. На такі об'єкти видається деклараційний патент, порядок видачі котрого закріплений в Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». Студенту слід розібратися в строках дії патентів, які мають різні терміни дії та в строках припинення чинності патенту. Законодавство України передбачає два способи припинення правової охорони об'єктів промислової власності, які саме і потрібно з'ясувати.

Патент наділяє заявника суб'єктивними правами, котрі поділяються на майнові та немайнові. Майнові права поділяються на виключні та невиключні, у відмінностях між ними студенту і слід розібратись. Законодавством України також передбачено обмеження майнових прав.

Порушенням патенту вважається недозволене використання ким-небудь запатентованого об'єкту промислової власності. Студенту потрібно визначити які саме дії не визнаються порушенням патентних прав. За порушення патентних прав передбачена відповідальність. Слід визначити обсяг відповідальності і в чому полягає особливість захисту права промислової власності.

Патентування винаходів, корисних моделей та промислових зразків в зарубіжних країнах є способом їх використання. Відсутність нині державної монополії зовнішньої торгівлі в Україні означає, що вітчизняні фізичні та

юридичні особи можуть укласти ліцензійні угоди із зарубіжними партнерами безпосередньо. Патент без ринку уявити неможливо.

Слід звернути увагу, що компонування інтегральної мікросхеми вважається придатним для набуття права інтелектуальної власності на нього, якщо воно є оригінальним. Набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми засвідчується свідоцтвом, порядок та умови його видачі встановлюються законом.

Слід звернути увагу, що майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми є чинним з дати, наступної за датою їх державної реєстрації за умови підтримання чинності цих прав відповідно до закону. Також необхідно знати, в яких випадках і за чією ініціативою може бути достроково припинено чинність майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

1. *Вирішення задач.*
2. *Проаналізуйте процедуру патентування винаходів та промислових зразків.*
3. *Визначить співвідношення механізмів правової охорони винаходів та корисних моделей.*
4. *Поясніть значення термінів: “тимчасова правова охорона”, “службовий винахід”, “винахідницький рівень”, “деклараційний патент”, “секретний винахід”.*
5. *Які відомості включає “рівень техніки”? Яким чином він визначається при патентуванні винаходів та корисних моделей?*
6. *Охарактеризуйте особливості видачі примусових ліцензій.*
7. *Проаналізуйте співвідношення об'єктів промислових зразків та торговельних марок; винаходів та корисних моделей; винаходів та раціоналізаторських пропозицій..*
8. *На підставі Договору про патентну кооперацію охарактеризуйте процедуру охорони винаходів в іноземних державах .*

Література

1. Азимов Ч.Н. Основы патентного права Украины. – Харьков, 1995.
2. Андрощук Г.А., Ряботягова Л.И. Патентное право: правовая охрана изобретений. – Учебное пособие. - К.: МАУП, 1999. – 212 с.
3. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность. (Исключительные права). Учебник для вузов. - М.: НОРМА, 2000.- 480 с.
4. Крайнев П.П., Роботягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні / За ред. П.П. Крайнева: Монографія. – К.: Ін Юре, 2000. – 340 с.
5. Макода В.Є. Правова охорона промислових зразків в Україні. К.: УАБ, 2000. – 172 с.
6. Основи інтелектуальної власності – К., Видавничий Дім “Ін Юре”, 1999. – 580 с.

7. Пиленко А.А. Право изобретателя. – М.: “Статут”, 2001. – 688 с.

8. Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони: Зб. наук. статей / За ред. Ю.С.Шемчушенка, Ю.Л.Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2004 – 548 с.

9. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. . – К.: Концерн Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007 – 696 с.

10. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. - М.: Проспект, 2006. – 751 с.

Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку.

Правова охорона комерційного найменування.

Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Поняття торговельної марки. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку та строк їх чинності.

Визнання прав інтелектуальної власності на торговельну марку недійсним. Право попереднього користувача на торговельну марку. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.

Відповідальність за порушення прав на торговельну марку.

Методичні рекомендації

Основним призначенням права на комерційне найменування (фірму) є індивідуалізація учасників цивільного обороту, товарів і послуг. В цивільному законодавстві поки що немає такого інституту, проте необхідність у його розробці і прийнятті дуже актуальна. Для того щоб виконувати функцію індивідуалізації учасників цивільного обороту, комерційне найменування повинно бути новим і відмінним від уже використаних найменувань.

Суб'єктом права на комерційне найменування може бути будь-яка юридична особа. Студенту слід з'ясувати чи може бути суб'єктом права на комерційне найменування фізична особа? Чинність права на комерційне найменування (фірму) виникає з дати державної реєстрації найменування в Україні.

Істотною особливістю права на використання комерційного найменування є те, що водночас воно виступає і в якості зобов'язання юридичної особи. Тобто юридична особа не тільки вправі виступати в цивільному обороті під власним комерційним найменуванням, але і зобов'язана це робити. Під своїм комерційним

найменуванням юридична особа здійснює цивільно-правові угоди і інші юридичні дії, здійснює особисті немайнові права, захищає свої порушені або оспорювані права та інше.

Недопустимо відчуження комерційного найменування окремо від підприємства.

Другим цивільно-правовим інститутом, завданням якого є індивідуалізація учасників цивільного обороту, товарів і послуг є право на торговельну марку. Торговельна марка - це знак, який допомагає відрізнити товар одного виробника від товару іншого виробника.

Правова охорона торговельної марки здійснюється ЦК України, Законом України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Необхідною умовою правової охорони товарного знаку є його новизна, при цьому це не означає, що товарним знаком може бути тільки оригінальне і раніше нікому невідоме умовне позначення. Цим закріплений принцип не абсолютної, а відносної новизни. Об'єктом знака, як зазначено в Законі, може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Перелік позначень, які не можуть бути визнані як знаки для товарів і послуг докладно викладений в Законі.

Позначення може вважатись товарним знаком лише тоді, коли воно в установленому законом порядку зареєстровано. Право власності на знак засвідчується свідоцтвом. Особа, яка бажає отримати свідоцтво, подає до визначеного державою органу заявку. Суб'єктами права на подання заявки на знак для товарів і послуг можуть бути будь-які особи. Студент повинен знати порядок складання заявки, які документи вона має містити. Дата подання заявки визначається за днем надходження до уповноваженого державного органу заявочних матеріалів. Слід мати на увазі, що заявник може скористатись правом на пріоритет. За позитивним результатом експертизи заявки по суті приймається рішення і після державної реєстрації знака заявнику видається свідоцтво.

Володілець товарного знаку має майнові права інтелектуальної власності на нього, які поділяються на виключні та невиключні. Студенту слід звернути увагу на строки чинності майнових прав, які становлять 10 років від дати подання заявки і продовжуються за клопотанням власника свідоцтва щоразу на 10 років. Порядок продовження строку встановлюється уповноваженим державою органом. ЦК України передбачає дострокове припинення чинності та відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав.

Загальним порядком захисту порушених прав власника свідоцтва є їх цивільно-правовий захист, передбачений чинним законодавством України.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

- 1. Вирішення задач.*
- 2. Охарактеризуйте особливості правового режиму добре відомих торговельних марок*
- 3. Проаналізуйте процедуру отримання свідоцтва на торговельну марку.*
- 4. Визначить співвідношення термінів:*

а) “комерційне найменування”, “фірмове найменування”, “найменування юридичної особи”, “комерційне позначення”;

б) “торговельна марка”, “товарний знак”, “бренд”, “знак обслуговування”;

5. Визначить особливості набуття прав на доменні імена.

Література

1. Бошицький Ю.Л., Козлова О.О., Андрощук Г.О. Комерційні найменування: основні правові аспекти. Наук.-практ. вид. – К.: «Юридична думка», 2006. – 216 с.
2. Веркман К. Товарные знаки: создание, психология восприятия: Пер. с англ. – М.: Прогрес, 1986 – 518 с.
3. Горленко С.А. Правовая охрана наименований мест происхождения товаров. 3-е изд, М., Информ. изд-й центр Роспатента, 2001. – 131 с.
4. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльно-правовий аналіз). (Монографія). – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2004. – 184 с.
5. Кодинець А.О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг у цивільному праві України: Монографія – К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 – 312 с.
6. Кривошеїна І.В. Фірмове найменування: регулювання та правова охорона за законодавством України. // Автореф. канд. дисер. – К, 2007.
7. Крижна В.М. Співвідношення прав на торговельну марку та промисловий зразок за законодавством України. // Вісник господарського судочинства. – 2005. - №3. – С.191-197.
8. Кузнєцова Н.С., Кохановська О.В. Найменування юридичної особи і комерційне (фірмове) найменування. – С.446-459. // Правова охорона комерційних позначень в Україні: проблеми теорії і практики: Зб. наук. статей / За заг. ред. Ю.С.Шемшученка, Ю.Л.Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України: ТОВ «Юрид. думка», 2006. – 638с.
9. Свядосц Ю.И. Правовая охрана товарных знаков в капиталистических странах. Учеб. пособие, М., 1969. – 189 с.
10. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. - М.: Проспект, 2006. – 751 с.

Тема 6. Договори в сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Поняття та види договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Договори на створення об’єктів інтелектуальної власності. Договори на використання об’єктів інтелектуальної власності. Ліцензійні договори, поняття і види. Договір виключної ліцензії і договір невиключної ліцензії. Укладання та

основні умови ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності.

Авторські договори, поняття і види. Типові авторські договори. Примірні авторські договори. Ліцензійні договори на використання наукових, літературних і художніх творів.

Методичні рекомендації

Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності здійснюється на підставі договорів. Договори у сфері інтелектуальної діяльності мають відповідати загальним цивільно-правовим вимогам до договорів. ЦК України передбачено три групи договорів: 1) договори на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензійні договори); 2) договори на створення об'єктів права інтелектуальної власності; 3) договори щодо передачі виключних майнових прав інтелектуальної власності. Зазначені договори можна поділити за змістом інтелектуальної діяльності.

Володілець патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок і володілець свідоцтва на товарний знак можуть на підставі договору передати право власності на відповідний об'єкт промислової власностілюбій фізичній або юридичній особі. Володілець патенту (свідоцтва) має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, товарного знаку на підставі ліцензійного договору. У світовій практиці ліцензійний договір буває виключний, невиключний та єдиний. В Україні поки що прийнято виділяти два типи ліцензійних договорів: виключний та невиключний. Договір про передачу права власності та ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені в письмовій формі і підписані сторонами. Вказані договори набувають чинності по відношенню до іншої особи тільки після їх реєстрації в Держпатенті України.

Використання твору автора іншими особами (користувачами) здійснюється на підставі авторського договору. Авторський договір виступає в якості особливого виду цивільно-правового договору і в свою чергу поділяється на безліч окремих різновидів, кожен з яких має свої особливості. Законом України «Про авторське право і суміжні права» передбачена передача (відчуження) майнових прав суб'єктів авторського права, передача права на використання твору. Стаття 33 Закону присвячена укладанню та змісту авторського договору. Авторський договір слід чітко відрізнити від інших форм договірного регулювання відносин, що виникають у процесі створення й використання творів. Авторський договір повинен бути укладений в письмовій формі, однак ця форма не є обов'язковою для договорів про використання (опублікування) твору в періодичних виданнях.

Завдання для самостійної роботи (4 год.)

1. Вирішення задач.

2. Визначте співвідношення між одиначною, виключною та невиключною ліцензіями; відкритою та примусовою ліцензією та ліцензійним договором.

3. Охарактеризуйте права та обов'язки праволодільця та користувача за договором комерційної концесії.

4. Поясніть процедуру реєстрації договорів у сфері розпорядження правами інтелектуальної власності. Які договори підлягають реєстрації?

1. Як співвідносяться терміни "франчайзинг" та "комерційна концесія"; ліцензія та ліцензійний договір?

2. Охарактеризуйте правову природу та особливості договорів про співавторство та про управління майновими правами авторів на колективній основі.

Література

1. Амангельды А.А. Договори в сфері інтелектуальної власності по законодавству Республики Казахстан. – Алматы, Правовая Реформа в Казахстане, 2010. – 343 с.

2. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга третья: Договоры о выполнении работ и оказании услуг. – М.: «Статут», 2002 – с.1038.

3. Гаврилов Э.П. Авторское право. Издательские договора. Авторский гонорар. М., 1988.

4. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации. Сборник статей. М.: «Статут», 2003 – 416 с.

5. Договірне право України. Особлива частина: навч. посібник. За ред. О.В.Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.

6. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права). Учебник. М.: Из-во НОРМА, 2000 – 480 с.

7. Мусіяка В.Л. Авторские договоры. – К., 1988.

8. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. – К.: Концерн Видавничий Дім "Ін Юре", 2007 – 696 с.

9. Право інтелектуальної власності. Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О.А. Підпригори, О.Д.Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн Видавничий Дім "Ін Юре", 2004 – 672 с.

10. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. 2-е изд. – М.: Проспект, 2001. – 752 с.

11. Цират А.В. Франчайзинг и франчайзинговый договор: Учебн. - практ. пособие. – К.: Истина, 2002. – 240 с.

Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

Всесвітня організація інтелектуальної власності. Мета її створення, завдання і основні функції. Члени ВОІВ. Управління ВОІВ.

Міжнародна охорона промислової власності. Паризька конвенція про

охорону промислової власності (1883). Договір про патентну кооперацію. (“РСТ”)(1970). Мадридська угода про реєстрацію товарних знаків (1891). Договір про закони на товарні знаки (1994). Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація (1958). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків (1925).

Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право). Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886). Всесвітня конвенція про авторське право (1952). Її новий текст (1971). Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення (1961). Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (1971). Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники.

Методичні рекомендації

З розширенням міжнародних економічних зв'язків зростає необхідність учасників цивільного обороту до охорони засобів їх індивідуалізації не тільки всередині країни, але й за кордоном. Як і інші об'єкти промислової власності, засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту і виробляємої ними продукції (товарів, послуг), по загальному правилу, користуються правовою охороною лише в межах території тієї держави, в якій володілець виключного права на них придбав ці права в установленому законом порядку. За межами цієї держави правова охорона результатам інтелектуальної діяльності не надається, тому виникає необхідність посилювати охорону права інтелектуальної власності не тільки в межах своєї країни. Так, з кінця минулого століття починають укладатися міжнародні угоди, якими передбачається охорона прав на результати творчої діяльності, і за межами країни їх виникнення. Студенту слід знати про існування таких міжнародних договорів.

Існує велика кількість багатосторонніх договорів, котрі забезпечують міжнародну повагу до інтелектуальної власності на міжнародному рівні. Найважливіші з них – Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883р. і Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. Основою сучасної системи охорони промислової власності є Паризька конвенція, прийняття котрої було обумовлено нагальною потребою забезпечити захист промислової власності в декількох країнах водночас. Згідно з Положеннями Паризької конвенції, для отримання правої охорони в будь-якій зарубіжній державі об'єкта промислової власності цей об'єкт в цій країні треба запатентувати. Згідно з Бернською конвенцією, автор літературного чи художнього твору країни – учасниці зазначеної Конвенції може розраховувати на охорону своїх авторських прав у іншій країні – учасниці Конвенції як і автори цієї країни. Такими ж принципами керується Всесвітня конвенція про авторське право від 6 вересня 1952 р.

В даний час основним міжнародним договором, направленим на подолання принципу територіальності по охороні знаків, є Мадридська угода, яка була

укладена 14 квітня 1891 р. Сутність даної Угоди, полягає в тому, що товарний знак, зареєстрований в Міжнародному бюро інтелектуальної власності (м.Женева), отримує в країні-учасниці Угоди, таку ж охорону, яку б отримав, якби був заявлений там безпосередньо, що позбавляє необхідності реєстрації товарного знака в кожній окремій країні. З 1 квітня 1996 року стало можливим отримання єдиного охоронного документу, дійсного для всіх держав – учасників Угоди.

Спеціальною угодою про міжнародну охорону найменувань місць походження товарів є Лісабонська угода від 1958 р., якою створений такий же механізм міжнародної реєстрації як і Мадридською угодою.

В 1961 р. була підписана Конвенція, яку стали називати Римською конвенцією, головною метою якої є охорона об'єктів суміжних прав на міжнародному рівні.

В 14 липня 1967 р. в Стокгольмі відбулась дипломатична конференція на котрій всі існуючі тоді багатосторонні договори були переглянуті і підписана нова Конвенція, котра поклала основу Всесвітній організації інтелектуальної власності, яка набрала чинності в 1970 р. Членами ВОІВ на 1 листопада 1999 року є 161 держава світу в тому числі і Україна. В 1974р. ВОІВ стала спеціалізованим відділенням ООН. ВОІВ несе адміністративну відповідальність за проведення необхідних дій у зв'язку з укладанням угод і договорів в напрямку заохочення творчості та сприяння захисту інтелектуальної власності в усьому світі шляхом кооперації між державами.

29 жовтня 1971 р. була прийнята Женевська Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм. Кожна держава-учасниця зобов'язана охороняти виробників фонограм, які є громадянами інших держав-учасниць, від виробництва копій фонограм без згоди виробника.

Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 1974 р. передбачає обов'язок кожної держави-учасниці Конвенції вживати належних заходів щодо запобігання незаконному розповсюдженню на своїй території несучого програми сигналу, який передається через супутники.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

1. Вирішення задач.

2. Охарактеризувати Всесвітню організацію інтелектуальної власності, її завдання і основні функції.

3. Розкрити зміст Паризької конвенції про охорону промислової власності. Який порядок передбачений Паризькою конвенцією з охорони промислової власності щодо умов подання заявки і реєстрації товарних знаків?

4. Дати характеристику Мадридській угоді про реєстрацію товарних знаків та Лісабонській угоді про охорону найменувань місця походження товару.

5. Розкрити зміст та принципи Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів.

Література:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року.
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури.
3. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники.
4. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року.
5. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року.
6. Договір ВОІВ про авторське право.
7. Договір ВОІВ про виконання і фонограми.
8. Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року.
9. Договір про патентне право.
10. Договір про патентну кооперацію 1970 року.
11. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року.
12. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм.
13. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року.
14. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1891 року.
15. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин.
16. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.
17. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків.
18. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1883 року.
19. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Поняття інтелектуальної власності та її види.
2. Зміст права інтелектуальної власності.
3. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.
4. Співвідношення права власності та права інтелектуальної власності.
5. Правова природа прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.
6. Пропріетарна концепція визначення сутності прав на результати творчості.
7. Теорія виключних прав.
8. Система права інтелектуальної власності.
9. Авторське право та суміжні права.
10. Право промислової власності.

11. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
12. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.
13. Зміст суб'єктивних прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.
14. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.
15. Майнові права інтелектуальної власності.
16. Строк чинності прав інтелектуальної власності.
17. Використання об'єкта інтелектуальної власності.
18. Передача майнових прав інтелектуальної власності.
19. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності.
20. Законодавство України про інтелектуальну власність.
21. Дезінтеграційний підхід до регулювання інтелектуальної власності та його сутність
22. Конституція України про інтелектуальну власність.
23. Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності.
24. Закони України у сфері охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності.
25. Законодавство про авторське право та суміжні права.
26. Законодавство про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
27. Інші джерела права інтелектуальної власності.
28. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
29. Міжнародна охорона промислової власності.
30. Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883).
31. Договір про патентну кооперацію.
32. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (1891).
33. Договір про закони на товарні знаки (1994).
34. Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).
35. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886).
36. Всесвітня конвенція про авторське право (1952).
37. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення (1961).
38. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (1971).
39. Конвенція про утворення Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
40. Угода TRIPS.
41. Поняття авторського права.
42. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному значенні.
43. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом.
44. Виникнення і здійснення авторського права, межі його чинності.
45. Об'єкти авторського права. Об'єкти, на які авторське право не поширюється.
46. Право на проекти офіційних документів, символів і знаків.

47. Збірники та інші складові твори.
48. Похідні твори.
49. Колективні твори.
50. Авторське право на аудіовізуальні твори.
51. Авторське право на твір, створений за договором найму.
52. Суб'єкти авторського права.
53. Автор та його правонаступники.
54. Юридичні особи як суб'єкти авторського права.
55. Роботодавець як суб'єкт авторського права.
56. Співавторство. Види співавторства.
57. Право власності на матеріальний носій і авторське право.
58. Особисті немайнові права автора.
59. Право на авторське ім'я.
60. Права спадкоємців на захист особистих немайнових прав.
61. Майнові права автора.
62. Виключне право на використання твору.
63. Способи використання твору.
64. Право на доступ до твору образотворчого мистецтва.
65. Право слідування.
66. Строки чинності авторських прав.
67. Наслідки припинення чинності авторських майнових прав.
68. Авторські договори та їх види: видавничі, сценарні, художнього замовлення.
69. Договори про уступку авторського права.
70. Обмеження авторських майнових прав.
71. Вільне використання творів в особистих цілях.
72. Вільне використання творів із зазначенням імені автора.
73. Вільне використання творів без зазначення імені автора.
74. Вільне використання творів для навчання.
75. Використання творів, які постійно розташовані в місцях, відкритих для вільного відтворення)
76. Вільне відтворення комп'ютерних програм.
77. Декомпіляція комп'ютерних програм.
78. Відтворення творів і фонограм в особистих цілях.
79. Поняття та види суміжних прав (право на виконання, право на фонограми, право організацій мовлення на свої передачі).
80. Виникнення і здійснення суміжних прав.
81. Умови охорони суміжних прав.
82. Суб'єкти суміжних прав.
83. Виконавці, виробники фонограм, організації мовлення як суб'єкти суміжних прав.
84. Об'єкти суміжних прав.
85. Використання фонограм, опублікованих з комерційною метою.
86. Строк чинності суміжних прав.

87. Діяльність організацій, що управляють майновими правами авторів на колективній основі.
88. Правовий статус організацій колективного управління майновими правами авторів.
89. Способи цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав.
90. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.
91. Поняття промислової власності та її складові.
92. Винахід, корисна модель, промисловий зразок – як об'єкти цивільних прав.
93. Права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
94. Умови правової охорони винаходу, корисної моделі і промислового зразка.
95. Суб'єкти права промислової власності (винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники і спадкоємці, роботодавці).
96. Право на подання заявки.
97. Заявка та її склад. Розгляд заявки.
98. Національний і конвенційний пріоритет.
99. Формальна експертиза заявки і експертиза заявки по суті.
100. Реєстрація і видача патенту.
101. Порядок оформлення прав на винаходи, корисні моделі, та промислові зразки, що становлять державну таємницю, та їх використання.
102. Право на одержання патенту.
103. Патент та його функції.
104. Деклараційний патент.
105. Секретні винаходи.
106. Чинність патенту. Припинення чинності патенту.
107. Права, що впливають із патенту.
108. Обов'язки, що впливають із патенту.
109. Виключне право на використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка.
110. Дії, які не визнаються порушенням патентних прав
111. Право попереднього користування.
112. Примусове відчуження прав.
113. Примусова ліцензія.
114. Патентування винаходів, корисних моделей та промислових зразків в зарубіжних країнах.
115. Система засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг,
116. Співвідношення права на засоби індивідуалізації з авторським та патентним правом.
117. Поняття комерційного найменування.
118. Критерії охороноздатності комерційних найменувань.
119. Структура комерційного найменування.
120. Суб'єкти права на комерційні найменування.
121. Зміст суб'єктивних прав на комерційне найменування.
122. Припинення прав на комерційні найменування.

123. Чинність права на комерційне найменування.
124. Використання комерційного найменування.
125. Захист права на комерційне найменування.
126. Поняття та види торговельних марок.
127. Умови правової охорони позначень як торговельних марок.
128. Правовий режим добре відомих торговельних марок.
129. Суб'єкти прав на торговельні марки.
130. Реєстрація позначення як торговельної марки.
131. Заявка на свідоцтво для товарів і послуг та її склад.
132. Експертиза заявки по суті та формальна експертиза заявки.
133. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації торговельної марки.
134. Право попереднього користувача на торговельну марку.
135. Припинення правової охорони торговельної марки.
136. Захист прав на торговельну марку.
137. Відповідальність за порушення прав на торговельну марку.
138. Реєстрація торговельних марок у зарубіжних державах.
139. Поняття географічного зазначення.
140. Торговельна марка та географічне зазначення.
141. Зазначення походження товару та його види.
142. Правова охорона географічних зазначень.
143. Процедура реєстрації географічних зазначень в Україні
144. Зміст суб'єктивних прав на географічне зазначення.
145. Підстави припинення охорони географічних зазначень.
146. Захист прав на географічне зазначення.
147. Умови охорони прав на нові сорти рослин і нові породи тварин.
148. Поняття селекційного досягнення в рослинництві, тваринництві.
149. Суб'єкти права на селекційні досягнення.
150. Суб'єкти права на подання заявки на селекційне досягнення.
151. Подання заявки на селекційне досягнення.
152. Розгляд заявки на селекційне досягнення.
153. Видача патенту на селекційне досягнення.
154. Права, що впливають із патенту на селекційне досягнення.
155. Особисті немайнові права автора селекційного досягнення.
156. Майнові права патентоволодільця селекційного досягнення.
157. Строк чинності патенту на селекційне досягнення.
158. Допуск селекційних досягнень до використання.
159. Захист прав на селекційне досягнення.
160. Поняття компонування інтегральної мікросхеми.
161. Права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
162. Умови надання правової охорони компонуванню інтегральної мікросхеми.
163. Передача та надання прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми іншим особам.
164. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

165. Порядок реєстрації компонування інтегральної мікросхеми..
166. Свідоцтво на компонування інтегральної мікросхеми, його зміст та функції.
167. Права та обов'язки, що впливають з реєстрації компонування інтегральної мікросхеми.
168. Захист прав на компонування інтегральної мікросхеми.
169. Поняття та ознаки комерційної таємниці.
170. Право на використання комерційної таємниці.
171. Строк чинності права на комерційну таємницю.
172. Захист прав на комерційної таємниці.
173. Поняття раціоналізаторської пропозиції.
174. Права раціоналізатора.
175. Право на виключне використання раціоналізаторської пропозиції.
176. Право на винагороду за використання раціоналізаторської пропозиції, строки і порядок її виплати.
177. Захист прав на раціоналізаторську пропозицію.
178. Поняття наукового відкриття. Об'єкт наукового відкриття. Співвідношення науково відкриття та винаходу.
179. Права автора наукового відкриття.
180. Порядок засвідчення та охорона права на наукове відкриття.
181. Поняття та види договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
182. Особливості договорів у сфері інтелектуальної власності.
183. Державна реєстрація договорів щодо об'єктів інтелектуальної власності.
184. Ліцензія та ліцензійний договір.
185. Види ліцензій.
186. Істотні умови ліцензійного договору.
187. Строк ліцензійного договору. Субліцензія.
188. Договір про створення за замовленням та використання об'єкта інтелектуальної власності .
189. Трудовий договір та договір художнього замовлення.
190. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
191. Поняття та предмет договору комерційної концесії (франчайзингу).
192. Суб'єкти договору комерційної концесії.
193. Форма договору комерційної концесії.
194. Права та обов'язки користувача та правоволодільця.
195. Істотні та особливі умови договору комерційної концесії.
196. Наслідки зміни елементів предмету договору комерційної концесії.
197. Припинення договору комерційної концесії.
198. Інші договори у сфері інтелектуальної власності.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЗАЛІК

1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.
2. Поняття інтелектуальної власності та її види.

3. Поняття права інтелектуальної власності.
4. Співвідношення права власності і права інтелектуальної власності.
5. Зміст права інтелектуальної власності.
6. Авторське право і суміжні права.
7. Право промислової власності.
8. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг.
9. Законодавство України про інтелектуальну власність.
10. Конституція України про інтелектуальну власність.
11. Інтелектуальна власність, як право на результат творчої діяльності людини.
12. Законодавство про авторське право і суміжні права.
13. Законодавство про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
14. Інші джерела права інтелектуальної власності.
15. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність.
16. Паризька конвенція про промислову власність.
17. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
18. Інші міжнародні конвенції та договори.
19. Конвенція про утворення Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
20. Роль і значення інтелектуальної діяльності і власності для суспільства.
21. Інтелектуальна діяльність і соціально-економічний прогрес суспільства.
22. Інтелектуальна діяльність і розвиток науки, техніки, освіти і культури.
23. Інтелектуальна діяльність України в умовах переходу до ринкової економіки.
24. Поняття авторського права.
25. Авторське право в об'єктивному і суб'єктивному значенні.
26. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом.
27. Виникнення і здійснення авторського права, межі його чинності.
28. Об'єкти авторського права.
29. Право на проекти офіційних документів, символів і знаків.
30. Збірники та інші складові твори.
31. Похідні твори.
32. Колективні твори.
33. Авторське право на аудіовізуальні твори.
34. Об'єкти, на які авторське право не поширюється.
35. Авторське право на твір, створений за договором найму.
36. Основні види творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом.
37. Суб'єкти авторського права.
38. Автор та його правонаступники.
39. Юридичні особи як суб'єкти авторського права.
40. Роботодавець як суб'єкт авторського права.
41. Співавторство.

42. Види співавторства.
43. Право власності на матеріальний носій і авторське право.
44. Особисті немайнові права.
45. Право авторства
46. Право на авторське ім'я.
47. Право протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору чи будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації автора (право на недоторканість твору).
48. Права спадкоємців на захист особистих немайнових прав.
49. Право на обнародування.
50. Майнові права автора.
51. Виключне право на використання твору.
52. Способи використання твору.
53. Право на доступ до твору образотворчого мистецтва.
54. Право слідування.
55. Строки чинності авторських прав.
56. Наслідки припинення чинності авторських майнових прав.
57. Авторські договори та їх види: видавничі, сценарні, художнього замовлення.
58. Договори про уступку авторського права.
59. Обмеження авторських майнових прав.
60. Вільне використання творів в особистих цілях.
61. Вільне використання творів із зазначенням імені автора.
62. Вільне використання творів без зазначення імені автора.
63. Вільне використання творів для навчання.
64. Використання творів, які постійно розташовані в місцях, відкритих для вільного відтворення.
65. Вільне відтворення комп'ютерних програм.
66. Декомпіляція комп'ютерних програм.
67. Відтворення творів і фонограм в особистих цілях.
68. Поняття та види суміжних прав.
69. Право на виконання.
70. Право на фонограми.
71. Право організацій мовлення на свої передачі.
72. Виникнення і здійснення суміжних прав.
73. Умови охорони суміжних прав.
74. Суб'єкти суміжних прав.
75. Виконавці, виробники фонограм, організації мовлення як суб'єкти суміжних прав.
76. Об'єкти суміжних прав.
77. Виконання як об'єкт правової охорони.
78. Звуко і відеозаписи виробників фонограм і організацій мовлення.
79. Використання фонограм, опублікованих з комерційною метою.

80. Записи короткотривалого користування виконань або передачі, здійснені організаціями ефірного мовлення.
81. Строк чинності суміжних прав.
82. Забезпечення колективного управління майновими правами авторів.
83. Діяльність організацій, що управляють майновими правами авторів на колективній основі.
84. Порухення авторського права і суміжних прав.
85. Порядок захисту авторського права і суміжних прав.
86. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.
87. Способи цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав.
88. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.
89. Поняття промислової власності та її склад.
90. Винахід, корисна модель, промисловий зразок - як об'єкти цивільних прав.
91. Поняття права промислової власності та його види.
92. Права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
93. Умови правової охорони винаходу, корисної моделі і промислового зразка.
94. Суб'єкти права промислової власності.
95. Винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники і спадкоємці.
96. Роботодавці.
97. Право на подання заявки.
98. Заявка та її склад.
99. Національний і конвенційний пріоритет.
100. Розгляд заявки.
101. Формальна експертиза заявки і експертиза заявки по суті.
102. Рішення по результатам розгляду заявки.
103. Реєстрація і видача патенту.
104. Порядок оформлення прав на винаходи, корисні моделі, та промислові зразки, що становлять державну таємницю, та їх використання.
105. Право на одержання патенту.
106. Патент та його функції.
107. Чинність патенту.
108. Підтримання патенту в силі.
109. Права, що впливають із патенту.
110. Припинення чинності патенту.
111. Особисті немайнові права винахідника і автора промислового зразка.
112. Майнові права патентовласника.
113. Виключне право на використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка.
114. Зміст виключного права.
115. Дії, які не визнаються порушенням патентних прав.
116. Право попереднього користування.

117. Примусове відчуження прав.
118. Примусова ліцензія.
119. Залежна ліцензія.
120. Відповідальність за порушення прав володільця патенту.
121. Поняття порушення патентних прав.
122. Цивільно-правова відповідальність за порушення патентних прав.
123. Обсяг відповідальності.
124. Патентування винаходів, корисних моделей та промислових зразків в зарубіжних країнах.
125. Умови охорони прав на нові сорти рослин і нові породи тварин.
126. Поняття селекційного досягнення в рослинництві.
127. Поняття селекційного досягнення у тваринництві.
128. Суб'єкти права на селекційні досягнення.
129. Суб'єкти права на подання заявки на селекційне досягнення.
130. Подання заявки на селекційне досягнення.
131. Розгляд заявки на селекційне досягнення.
132. Державна реєстрація селекційного досягнення.
133. В и дача патенту на селекційне досягнення.
134. Права, що впливають із патенту на селекційне досягнення.
135. Особисті немайнові права автора селекційного досягнення.
136. Майнові права патентоволодільця селекційного досягнення.
137. Право автора на назву селекційного досягнення.
138. Право автора селекційного досягнення на винагороду.
139. Право автора селекційного досягнення на виключне використання.
140. Обов'язки патентоволодільця.
141. Строк чинності патенту на селекційне досягнення.
142. Допуск селекційних досягнень до використання.
143. Захист прав на селекційне досягнення.
144. Поняття топографії (топології) інтегральних мікросхем.
145. Умови надання правової охорони на топографії інтегральних мікросхем.
146. Право на порядок реєстрації топографії інтегральних мікросхем.
147. Свідоцтво на топографію інтегральних мікросхем, його зміст та функції.
148. Права та обов'язки, що впливають з реєстрації топографії інтегральної мікросхеми.
149. Визнання реєстрації топографії інтегральної мікросхеми недійсним.
150. Захист прав на топографію інтегральної мікросхеми.
151. Поняття нерозкритої інформації.
152. Умови охороноспроможності нерозкритої інформації.
153. Зміст права на захист нерозкритої інформації.
154. Право на виключне використання нерозкритої інформації.
155. Відчуження права на використання нерозкритої інформації.
156. Строк чинності права на захист нерозкритої інформації.
157. Обмеження права на захист нерозкритої інформації.

158. Захист прав на нерозкрити інформацію.
159. Поняття раціоналізаторської пропозиції.
160. Подання заяви на раціоналізаторську пропозицію.
161. Організації, які приймають до розгляду заяву на раціоналізаторські пропозиції.
162. Рішення про визнання пропозицію раціоналізаторською і прийняття її до використання або про відкидання заяви.
163. Видача посвідчення на раціоналізаторську пропозицію.
164. Майнові права раціоналізатора, що впливають із посвідчення на раціоналізаторську пропозицію.
165. Право на виключне використання раціоналізаторської пропозиції.
166. Право на винагороду за використання раціоналізаторської пропозиції строки і порядок її виплати.
167. Захист прав на раціоналізаторську пропозицію.
168. Поняття фірмового найменування.
169. Виникнення і здійснення права на фірмове найменування.
170. Чинність права на фірмове найменування.
171. Зміст права на фірмове найменування.
172. Виключне право на використання фірмового найменування.
173. Способи використання фірмового найменування.
174. Неприпустимість відчуження права на фірмове найменування.
175. Ліцензії на право використання фірмового найменування.
176. Захист прав на фірмове найменування.
177. Поняття знака для товарів і послуг.
178. Об'єкти знака для товарів і послуг.
179. Умови надання правової охорони знаку для товарів і послуг.
180. Позначення, які не визнаються знаками для товарів і послуг.
181. Заявка на свідоцтво для товарів і послуг.
182. Склад заявки.
183. Подання заявки.
184. Дата подання заявки.
185. Пріоритет.
186. Експертиза заявки.
187. Формальна експертиза заявки.
188. Експертиза заявки по суті.
189. Рішення про видачу свідоцтва.
190. Публікація про видачу свідоцтва та його реєстрація.
191. Видача свідоцтва.
192. Свідоцтво на знак для товарів і послуг.
193. Права, що засвідчуються свідоцтвом.
194. Строк чинності свідоцтва.
195. Право користування знаком для товарів і послуг.
196. Виключне право користування знаком для товарів і послуг.
197. Умови використання знаку для товарів і послуг.

198. Обов'язки за свідоцтвом.
199. Правові наслідки спливу строку чинності свідоцтва.
200. Дострокове припинення чинності свідоцтва.
201. Правові наслідки дострокового припинення чинності свідоцтва.
202. Відновлення права на свідоцтво.
203. Відповідальність за порушення прав на знак для товарів і послуг.
204. Поняття зазначення походження товарів та його види.
205. Просте зазначення походження товарів.
206. Кваліфіковане позначення походження товарів та його види.
207. Правова охорона зазначень походження товарів.
208. Реєстрація кваліфікованого зазначення товару та/або права на його використання.
209. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання.
210. Визнання недійсною та припинення правової охорони кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання цього позначення.
211. Захист прав на використання зазначення походження товару.
212. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
213. Мета створення ВОІВ, завдання і основні її функції.
214. Члени ВОІВ.
215. Управління ВОІВ.
216. Міжнародна охорона промислової власності.
217. Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883).
218. Договір про патентну кооперацію.
219. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (1891).
220. Договір про закони на товарні знаки (1994).
221. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація (1958).
222. Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків (1925).
223. Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).
224. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886).
225. Всесвітня конвенція про авторське право (1952). її новий текст (1971).
226. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення (1961).
227. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (1971).
228. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники.
229. Договори на використання об'єктів інтелектуальної власності та їх види.
230. Договори на створення об'єктів інтелектуальної власності.
231. Договори на використання об'єктів інтелектуальної власності.
232. Ліцензійні договори, поняття і види.

233. Договір виключної ліцензії і договір невиключної ліцензії.
234. Укладання та основні умови ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності.
235. Авторські договори, поняття і види.
236. Типові авторські договори.
237. Примірні авторські договори.
238. Ліцензійні договори на використання наукових, літературних і художніх творів.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. В якому нормативно-правовому акті міститься визначення поняття права інтелектуальної власності?:

- А) В Бернській конвенції про охорону літературних і художніх творів;
- Б) В Цивільному кодексі України;
- В) В Господарському кодексі України.

2. З яких елементів складається право інтелектуальної власності згідно ЦК України?:

- А) З особистих немайнових прав інтелектуальної власності та (або) майнових прав інтелектуальної власності;
- Б) З права володіння, користування і розпорядження об'єктами права інтелектуальної власності;
- В) З права на визнання автором, виконавцем, винахідником та права на отримання винагороди за використання об'єкту права інтелектуальної власності.

3. Особисті немайнові права:

- А) Передаються за авторським договором;
- Б) Є невідчужуваними;
- В) Можуть бути скасовані за рішенням суду.

4. Яке з цих тверджень є правильним?:

- А) Перехід права на об'єкт права інтелектуальної власності одночасно означає перехід права власності на річ;
- Б) Перехід права на об'єкт права інтелектуальної власності не означає переходу права власності на річ;
- В) Перехід права власності на річ одночасно вказує на перехід права на об'єкт права інтелектуальної власності.

5. Чи відрізняється право інтелектуальної власності від права власності на речі у можливості володіти, користуватися і розпоряджатися своїми майновими правами?:

- А) Так;
- Б) Ні.

6. Чи міститься в ЦК вичерпний перелік об'єктів права інтелектуальної власності?:

- А) Так;
- Б) Ні.

7. Творцями об'єктів права інтелектуальної власності можуть бути:

- А) Фізичні особи;
- Б) Юридичні особи;

В) Фізичні і юридичні особи.

8.Всі суб'єкти права інтелектуальної власності поділяються на:

- А) Основних і додаткових;
- Б) Первинних та похідних;
- В) Замовників і виконавців.

9.Чи можуть особисті немайнові права інтелектуальної власності належати й іншим особам, крім творця?:

- А) Так;
- Б) Ні.

10.Чи є вичерпним перелік особистих немайнових прав інтелектуальної власності, який зазначений в ЦК:?

- А) Так;
- Б) Ні.

11.Чи є вичерпним перелік майнових прав інтелектуальної власності, який зазначений в ЦК:?

- А) Так;
- Б) Ні.

12.ЦК усі майнові права інтелектуальної власності поділяє на:

- А) Основні і похідні;
- Б) Первинні та похідні;
- В) Виключні та невиключні.

13.Яке з наведених нижче тверджень є правильним?:

- А) Особисті немайнові права інтелектуальної власності є чинними протягом строків, встановлених ЦК;
- Б) Особисті немайнові права інтелектуальної власності є чинними протягом всього життя автора;
- В) Особисті немайнові права інтелектуальної власності є чинними безстроково, якщо інше не встановлено законом.

14.Майнові права інтелектуальної власності можуть бути передані відповідно до закону:

- А) Повністю або частково іншій особі;
- Б) Лише повністю іншій особі;
- В) Лише частково іншій особі.

15.Право інтелектуальної власності, яке належить кільком особам здійснюється:

- А) Окремо кожним з них;
- Б) Спільно.

16.Чи може бути встановлена цивільна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності договором?:

- А) Так;
- Б) Ні, встановлюється лише законом.

17. Який нормативно-правовий акт не є джерелом авторського права?:

- А) Закон «Про авторське право і суміжні права»;
- Б) Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів;
- В) Закон «Про іпотеку»

18. Чи є переклад літературного твору самостійним об'єктом авторського права?

- А) Так;
- Б) Ні.

19. Комп'ютерні твори охороняються:

- А) Як художні твори;
- Б) Як літературні твори;
- В) Як компіляції даних (бази даних).

20. Чи підлягає правовій охороні частина твору?:

- А) Так;
- Б) Ні.

21. Чи являється переклад офіційного документу об'єктом авторського права?:

- А) Так;
- Б) Ні;
- В) Так, але разом з офіційним документом.

22. Чи відносяться до об'єктів авторського права прислів'я?:

- А) Так;
- Б) Ні.

23. Чи можуть малолітні особи здійснювати свої майнові права інтелектуальної власності?:

- А) Можуть спільно з своїми опікунами;
- Б) Не можуть, за них такі права здійснюють їх батьки або опікуни як їх законні представники;
- В) Можуть самостійно здійснювати такі права.

24. Україна як держава є суб'єктом авторського права?:

- А) Так;
- Б) Ні.
- В) Ні, лише КМУ.

25. Авторське право виникає:

- А) з моменту реєстрації;
- Б) з моменту набрання рішенням суду законної сили;
- В) з моменту його створення.

26. Чи застосовується в авторському праві презумпція авторства?:

- А) Так;
- Б) Ні;
- В) Частково.

27. Чи встановлений законодавством України вичерпний перелік видів вільного використання творів?:

- А) Так;

Б) Ні.

28.Визначте, яке з перелічених нижче тверджень є правильним:

- А) Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір, не залежать одне від одного;
- Б) Авторське право походить від права власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір;
- В) Право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір походить від авторського права.

29.Чи може при роздільному співавторстві частина твору підготовлена конкретним співавтором використовуватися окремо, як самостійний твір?:

- А) Ні, вона використовується за спільною згодою співавторів твору;
- Б) Так, може.

30.Співавторство виникає:

- А) За наявності домовленості про спільну працю над створенням твору;
- Б) З моменту набрання рішенням суду законної сили;
- В) З моменту реєстрації співавторства у відповідності до чинного законодавства.

31.Переходять у спадщину:

- А) Майнові права авторів та інших осіб, які мають виключне авторське право;
- Б) Особисті немайнові права автора;
- В) А і Б.

32.Закінчення строку дії авторського права на твори означає:

- А) Перехід майнових прав автора у власність територіальної громади;
- Б) Перехід майнових особистих немайнових прав автора у власність територіальної громади;
- В) їх перехід у суспільне надбання.

33.Надання права на використання твору іншій особі може мати місце на підставі:

- А) Рішення адміністративного суду, яке набрало законної сили;
- Б) Договору, який укладається лише у письмовій формі;
- В) Наказу Державного департаменту з інтелектуальної власності при Міністерстві освіти та науки.

34.У якому із зазначених нижче випадків буде правомірно використано твір без згоди автора?:

- А) Для відтворення у судовому та адміністративному провадженні в обсязі, виправданому цією метою;
- Б) Для політичної агітації;
- В) Для випуску поліграфічної продукції в комерційних цілях.

35.На одержання грошової суми якого розміру має невідчужуване право автор від суми кожного продажу оригіналу художнього твору чи оригіналу рукопису літературного твору, наступного за відчуженням оригіналу, здійсненим автором?:

- А) 5%;
- Б) 10%;
- В) 25%;
- Г) 50%.

36. Чи являється організація колективного управління первинним суб'єктом суміжних прав?:

- А) Так;
- Б) Ні.

37. Якими за розміром мають бути ставки винагороди за договором, яким передаються (відчужуються) майнові права виконавців іншим особам?:

- А) В розмірі, який визначений договором;
- Б) В розмірі, які встановлені рішенням суду, яке набрало законної сили;
- В) В розмірі, який визначений договором, але не нижче ставок, встановлених Кабінетом Міністрів України.

38. Чи зобов'язана особа, яка має суміжне право використовувати спеціальний знак, встановлений законом?:

- А) Так;
- Б) Ні.

39. Чи має виконавець виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам розповсюдження своїх виконань?:

- А) Так;
- Б) Ні, такі права має організація колективного управління.

40. Чи можуть бути передані іншим особам майнові права організації колективного управління на підставі договору?:

- А) Так;
- Б) Ні;
- В) Частково.

41. Який строк чинності суміжних майнових прав встановлений законодавцем?

- А) 50 років після здійснення першого запису виконання;
- Б) 70 років після здійснення першого запису виконання;
- В) 75 років після створення такого твору.

42. Чи поширюється правова охорона згідно Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» на результати художнього конструювання?:

- А) Так;
- Б) Ні.

43. Яким документом засвідчується пріоритет, авторство і право власності на винахід?:

- А) Патентом;
- Б) Свідоцтвом;
- В) Довідкою.

44. Який строк дії патенту?:

- А) 20 років від дати подання заявки;
- Б) 30 років від дати подання заявки.
- В) Протягом всього життя винахідника.

45. За яких умов винахід (корисна модель) визнаються промислово придатними?:

- А) Якщо надано відповідний висновок Міністерством промислової політики України;
- Б) Якщо їх можна використати в промисловості або іншій сфері діяльності.

46. Чи визнаються винахідниками особи, які надавали технічну допомогу винахіднику при створенні його винаходу?:

- А) Так;
- Б) Ні;
- В) Вони визнаються співвинахідниками.

47. Протягом якого строку винахіднику належить право авторства?:

- А) Безстроково;
- Б) 20 років від дати подання заявки;
- В) Воно належить державі.

48. Чи повинна корисна модель відповідати вимогам новизни?:

- А) Так;
- Б) Так, у випадках, які встановлені законом;
- В) Ні.

49. Чи можуть одержати правову охорону як корисні моделі ті самі об'єкти, які можуть одержати правову охорону як винахід?:

- А) Так;
- Б) Ні.

50. Виберіть правильне визначення поняття промисловий зразок?:

- А) Це внутрішнє розташування елементів, із яких складається пристрій;
- Б) Це нове конструктивне рішення промислового виробу, що визначає його зовнішній вигляд та конкретні засоби реалізації творчого задуму.

51. Чи вимагається законодавством державна реєстрація патенту?

- А) Так;
- Б) Ні.

52. Чи може патент визнаватися недійсним судом?

- А) Так;
- Б) Ні.

53. Який строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід?:

- А) 20 років, що відліковуються від дати подання заявки на винахід;
- Б) 10 років, що відліковуються від дати подання заявки на винахід;
- В) Є чинними протягом всього життя винахідника.

54. Який строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на корисну модель?:

- А) 20 років, що відліковуються від дати подання заявки;
- Б) 15 років, що відліковуються від дати подання заявки;
- В) 10 років, що відліковуються від дати подання заявки.

55. Який критерій використовується для надання компонуванню інтегральної мікросхеми правової охорони?:

- А) Новизна;
- Б) Оригінальність;

В) Промислова придатність.

56. Яким документом засвідчується право власності на компонування інтегральної мікросхеми?

- А) Свідоцтвом;
- Б) Патентом;
- В) Сертифікатом.

57. Чи може певний процес бути об'єктом раціоналізаторської пропозиції?

- А) Так;
- Б) Ні.

58. Раціоналізаторами можуть бути?:

- А) Фізичні особи;
- Б) Юридичні особи;
- В) А і Б.

59. Чи вимагається законом державна реєстрація нового сорту рослин?:

- А) Так;
- Б) Ні.

60. Який строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин?:

- А) 30 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав;
- Б) 35 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав;
- В) 50 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав;

61. Суб'єктами права на комерційне найменування є:

- А) Фізичні особи;
- Б) Юридичні особи;
- В) А і Б.

62. Чи можуть особи мати однакові комерційні найменування?:

- А) Так;
- Б) Ні;
- В) Можуть, якщо це не вводить в оману споживачів.

63. Чи встановлений ЦК України вичерпний перелік майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування?:

- А) Так;
- Б) Ні.

64. Чи встановлена законом можливість передачі частинами майнових прав інтелектуальної власності?:

- А) Так;
- Б) Ні.

65. Чи припиняються майнові права інтелектуальної власності при ліквідації юридичної особи?:

- А) Так;
- Б) Ні.
- В) Вони переходять до правонаступників.

66. Чи отримує правову охорону позначення, яке зображує державний герб?:

- А) Так;
- Б) Ні.

67. Суб'єктами права інтелектуальної власності на торговельну марку є?:

- А) Фізичні особи;
- Б) Юридичні особи;
- В) А і Б.

68. Чи може право інтелектуальної власності на торговельну марку належати одночасно кільком юридичним особам?:

- А) Так;
- Б) Ні.

69. З якого моменту інформація стає комерційною таємницею?:

- А) З моменту її виникнення;
- Б) З моменту державної реєстрації.

70. Який строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю?:

- А) 10 років з моменту її державної реєстрації;
- Б) 15 років з моменту її державної реєстрації;
- В) Строк існування сукупності ознак комерційної таємниці.

НОРМАТИВНІ АКТИ

Міжнародні документи:

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року.

Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури.

Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники.

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року.

Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року.

Договір ВОІВ про авторське право.

Договір ВОІВ про виконання і фонограми.

Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року.

Договір про патентне право.

Договір про патентну кооперацію 1970 року.

Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року.

Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм.

Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року.

Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1891 року.

Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин.

Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.

Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків.

Паризька конвенція про охорону промислової власності 1883 року.

Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року.

Міжнародні угоди держав-учасниць СНД

Угода про заходи щодо охорони промислової власності і створення Міждержавної ради з питань охорони промислової власності.

Угода про співробітництво в галузі авторського права і суміжних прав.

Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів в галузі правової охорони винаходів.

Угода про заходи щодо попередження та припинення використання неправдивих товарних знаків та географічних зазначень.

Угода про співробітництво по припиненню правопорушень в сфері інтелектуальної власності.

Загальне законодавство у сфері інтелектуальної власності:

Конституція України. - К., 2005 (ст. ст. 9, 41, 54)

Цивільний кодекс України. - Харків, 2010

Кодекс України про адміністративні правопорушення. – Харків, 2010

Кримінальний кодекс України. – Харків, 2010 (ст. ст. 176, 177, 203-1, 216, 229, 239, 232)

Сімейний кодекс України. – Київ, 2010.

Митний кодекс України. – Харків, 2010 (ст. ст. 255-258)

Кримінально-процесуальний кодекс України. – Харків, 2010

Господарський процесуальний кодекс України. - К., 2010

Кодекс законів про працю України. - К., 2010 (ст. ст. 42, 91, 95, 126)

Цивільний процесуальний кодекс України. – Харків, 2010

Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 12. - Ст. 64

Про Антимонопольний комітет України. Закон України від 26 листопада 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 50. - Ст. 472

Про інноваційну діяльність. Закон України від 4 липня 2002 року //

Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 36. - Ст. 266

Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 29. - Ст. 377

Про господарські товариства. Закон України від 19 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 49. - Ст. 682

Про об'єднання громадян. Закон України від 16 червня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 34. - Ст. 504

Основи законодавства України про культуру. Закон України від 14 лютого 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 21. - Ст. 294

Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст. 650

Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України від 16 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 1. - Ст. 1

Про режим іноземного інвестування. Закон України від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 19. - Ст. 80

Про науково-технічну інформацію. Закон України від 25 червня 1993 року // Відомості Верховної Ради України від 17.08.1993 - 1993 р., № 33, стаття 345

Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 47. - Ст. 646

Про телебачення і радіомовлення. Закон України від 21 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 10. - Ст. 43

Про захист інформації в автоматизованих системах. Закон України від 5 липня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 31. - Ст. 286

Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України від 10 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 9. - Ст. 56

Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 13 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 12. - Ст. 165

Про рекламу. Закон України від 3 липня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 39. - Ст. 181

Про видавничу справу. Закон України від 5 червня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 32. - Ст. 206

Про народні художні промисли. Закон України від 21 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 41. - Ст. 199

Про архітектурну діяльність. Закон України від 20 травня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 31. - Ст. 246

Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Закон України від 23 вересня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 50. - Ст. 302

Про професійних творчих працівників і творчі союзи. Закон України від 7 жовтня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 52. - Ст. 312

Про кінематографію. Закон України від 13 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 22. - Ст. 114

Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів

господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування. Закон України від 17 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 17. - Ст. 121

Декрет Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію і сертифікацію" від 10 травня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 27. - Ст. 289

Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні. Указ Президента України від 27 квітня 2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 18. - Том 2. - Стор. 820. - Ст. 783

Про Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні від 18 вересня 1992 року // Збірник указів Президента. - 1992. - № 3

Постанова КМУ "Про затвердження Положення про Державний департамент інтелектуальної власності" від 20 червня 2000 року // Офіційний вісник України. - 2000. - № 25. - Стор. 140. - Ст. 1060

Розпорядження КМУ "Про затвердження Концепції розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності" від 13 червня 2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 24. - том 1. - Стор. 77. - Ст. 1177

Розпорядження КМУ "Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням" від 15 травня 2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 20. - Стор. 85. - Ст. 989

Постанова КМУ "Про утворення Державної патентної бібліотеки" від 19 серпня 2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 34. - Стор. 203. - Ст. 1610

Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених). Постанова КМУ від 27 серпня 1997 року // Офіційний вісник України. - 1997. - № 35. - Стор. 95

Положення про державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених). Положення Державного патентного відомства від 30 серпня 1994 року // www.rada.gov.ua

Про затвердження Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади. Постанова КМУ від 10 вересня 2003 року // www.rada.gov.ua

Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. Постанова КМУ від 23 грудня 2004 року // www.rada.gov.ua

Наказ Державного патентного відомства України про встановлення розміру плати за атестацію кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) від 5 вересня 1994 року // www.rada.gov.ua

Положення про комісію ДДІВ по атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених). Наказ Державного патентного відомства від 30 серпня 1994 року // www.rada.gov.ua

Наказ "Про запровадження у вищих навчальних закладах навчальної дисципліни "Інтелектуальна власність". Наказ Міністерства та науки від 20 жовтня 2004 року // www.rada.gov.ua

Наказ "Про створення підрозділів з питань інтелектуальної власності".
Наказ Міністерства освіти та науки від 1 листопада 2005 року // www.rada.gov.ua

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 13. - стаття 64

Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Закон України 23 березня 2000 року N 1587-III // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 24. - стаття 183

Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин. Указ Президента України від 6 лютого 1992 року № 75 // Збірник указів Президента. - 1992. - № 1

Про державну економічну підтримку вітчизняних друкованих засобів масової інформації. Указ Президента України від 16 квітня 1997 року № 332/97 // Урядовий кур'єр від 19.04.1997

Про упорядкування торгівлі деякими піддакцизними товарами, пов'язаними з використанням аудіовізуальних творів і примірників фонограм. Указ Президента України від 20 травня 1998 року № 491/98 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 20. - стор. 2

Про деякі питання державної підтримки книговидавничої справи. Указ Президента України від 23 липня 1998 року № 816/98 // Урядовий кур'єр від 25.07.1998

Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні. Указ Президента України від 27 квітня 2001 року № 285/2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 18. - том 2. - стор. 820. - стаття 783

Про невідкладні заходи щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності в процесі виробництва, експорту, імпорту та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування. Указ Президента України від 30 січня 2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 5. - стор. 40. - стаття 188

Про розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва. Постанова КМУ від 3 березня 1992 р. № 108 // www.rada.gov.ua

Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва. Постанова КМУ від 18 липня 1995 р. N 532 // www.rada.gov.ua

Про затвердження Правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів і фонограм. Постанова КМУ від 4 листопада 1997 р. N 1209 // Офіційний вісник України. - 1997. - № 45. - стор. 55

Про затвердження Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів. Постанова КМУ від 17 серпня 1998 р. № 1315 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 33. - стор. 91

Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. Постанова КМУ від 27 грудня 2001 р. № 1756 // Офіційний

вісник України. - 2001. - № 52. - стор. 114. - стаття 2369

Про затвердження Порядку обігу дисків для лазерних систем зчитування, що були вироблені або імпортовані до набрання чинності Законом України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування. Постанова КМУ від 29 квітня 2002 р. № 600 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 19. - стор. 13. - стаття 963

Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності. Постанова КМУ від 17 травня 2002 р. № 674 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 21. - стор. 68. - стаття 1042

Про затвердження Порядку надання, зберігання та видачі примірників дисків для лазерних систем зчитування. Постанова КМУ від 4 липня 2002 р. № 925 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 27. - стор. 84. - стаття 1280

Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати. Постанова КМУ від 18 січня 2003 р. № 71 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 4. - стор. 295. - стаття 128

Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав. Постанова КМУ від 18 січня 2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 4. - стор. 298. - стаття 129

Про затвердження Порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади. Постанова КМУ від 4 березня 2004 р. № 253 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 10. - стор. 77. - стаття 586

Про затвердження форм документів щодо питань видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та інструкцій по здійсненню державного контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності. Наказ Міністерства та науки від 04.05.2005 року № 273 // Офіційний вісник України. - 2005. - № 22. - стор. 151. - стаття 1242

Про порядок виплати авторської винагороди за передачу виключних майнових прав на фільм і його використання, що створюється за державним замовленням Міністерства культури і мистецтв України. Наказ Міністерства культури № 203 від 03.04.2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 20. - стор. 118. - стаття 998

Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування. Наказ Держпідприємництва № 71/382 від 03.07.2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 30. - стор. 111. - стаття 1438

Положення про реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення. Постанова КМУ від 14 січня 2004 року № 27 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 2. - том 1. - стор. 112. - стаття 51

Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем

зчитування. Наказ Держпідприємництва 21.02.2003 року № 12/93 Офіційний вісник України від 04.04.2003 - 2003 р., № 12, стор. 206, стаття 556

Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління. Наказ Міністерства освіти та науки від 21.05.2003 року № 309 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 24. - стор. 158. - стаття 1147

Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю. Наказ Міністерства освіти та науки від 21.05.2003 року № 311 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 24. - стор. 165. - стаття 1148

Про затвердження Порядку здійснення відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах. Наказ Міністерства освіти та науки та інших відомств від 24.11.2003 року № 780/123/561 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 51. - том 2. - стор. 431. - стаття 2717

Про утворення Реєстру комп'ютерних програм. Наказ Міністерства освіти та науки від 29.11.2004 року № 888 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 49. - стор. 209. - стаття 3248

Про затвердження правил використання комп'ютерних програм у навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти та науки від 02.12.2004 року № 903 // Офіційний вісник України. - 2005. - № 3. - стор. 173. - стаття 164

Спеціальне законодавство України у сфері промислової власності :

Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 32

Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 34

Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 36

Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 32. - Ст. 267

Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" від 5 листопада 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 8. - Ст. 28

Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 року № 3116-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 21. - ст. 218

Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 7 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 36. - Ст. 164

Постанова №5 Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 року «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/>

Про спеціально уповноважені органи для визначення та контролю особливих властивостей та інших характеристик товарів. Розпорядження КМУ від

23 квітня 2001 року № 149-р // Офіційний вісник України. - 2001. - Стор. 174. - Ст. 764

Про державну систему депонування штамів мікроорганізмів. Постанова КМУ від 12 жовтня 1994 року № 705 // www.rada.gov.ua

Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми. Постанова КМУ від 6 квітня 1998 року № 444 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 14. - Стор. 49

Про затвердження Угоди про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів. Постанова КМУ від 13 грудня 1999 року № 2292 // Офіційний вісник України. - 1999. - № 50. - Стор. 154

Про порядок виплати винагороди авторам винаходів і промислових зразків, що охороняються чинними на території України свідоцтвами СРСР. Постанова КМУ від 11 липня 1994 року № 473 // www.rada.gov.ua

Про Всеукраїнський конкурс інноваційних технологій. Постанова КМУ від 28 жовтня 2004 року № 1421 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 44. - Стор. 16. - Ст. 2878

Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. Постанова КМУ від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 51. - Стор. 101. - Ст. 3354

Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми. Постанова КМУ від 14 січня 2004 року № 8 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 2. - том 1. - Стор. 24. - Ст. 38

Наказ про створення підрозділів комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. Затверджений Міністерства освіти і науки 24.06.2004 року № 533 // www.sdip.gov.ua

Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності. Наказ Міністерства освіти і науки від 15.09.2003 № 622 // www.rada.gov.ua

Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності. Наказ Міністерства освіти і науки від 15.04.2005 № 228 // Офіційний вісник України. - 2005. - № 19. - Стор. 193. - Ст. 1007

Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг. Наказ Міністерства освіти і науки від № 10 від 10.01.2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 5. - Стор. 122. - Ст. 207

Положення про Державний реєстр патентів України на промислові зразки. Наказ Міністерства освіти і науки № 290 від 12.04.2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 18. - том 2. - Стор. 1020. - Ст. 803

Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на винаходи. Наказ Міністерства освіти і науки № 291 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 18. - том 2. - Стор. 1029. - Ст. 804

Положення про Державний реєстр України топографії інтегральних мікросхем. Наказ Міністерства освіти і науки № 292 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 18. - том 2. - Стор. 1041. - Ст. 805

Положення про Державний реєстр деклараційних патентів України на корисні моделі. Наказ Міністерства освіти і науки № 469 від 20.06.2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 27. - Стор. 124. - Ст. 1227

Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на секретні винаходи. Наказ Міністерства освіти і науки № 739 від 14.11.2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 47. - Стор. 314. - Ст. 2125

Положення про Державний реєстр України назв місць походження товарів і прав на використання реєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів. Наказ Міністерства освіти і науки № 798 від 13.12.2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 52. - Стор. 362. - Ст. 2402

Положення про комісію ДДІВ по атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених). Наказ Державного патентного бюро № 95 від 30.08.94 року // www.rada.gov.ua

Положення про перелік видових назв товарів. Наказ Міністерства освіти і науки № 583 від 12.12.2000 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 4. - Стор. 343. - Ст. 163

Положення про Державний реєстр деклараційних патентів України на секретні корисні моделі. Наказ Міністерства освіти і науки № 738 від 14.11.2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 47. - Стор. 307. - Ст. 2124

Інструкція про порядок продовження строку дії патенту на винахід, об'єктом якого є засіб, використання якого потребує дозволу компетентного органу. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки № 298 від 13.05.2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. - № 22. - Стор. 140. - Ст. 1084

Про затвердження Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави "Україна", до знака для товарів і послуг. Наказ Міністерства освіти і науки від 07.10.2003 року № 677 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 42. - Стор. 216. - Ст. 2247

Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містять офіційну назву держави "Україна", до знака для товарів і послуг // Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2004 року № 175 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 11. - стор. 176. - стаття 693

Інструкція про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) та клопотання про її відкликання. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 575 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 34. - стор. 369. - стаття 1614

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 31. - стор. 377. - стаття 1438

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 574 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 34. - стор. 353. - стаття 1613

Інструкція про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 575 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 34. - стор. 369. - стаття 1614

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака для товарів і послуг. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 576 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 34. - стор. 376. - стаття 1615

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 577 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 34. - стор. 392. - стаття 1616

Інструкція про видачу патентів України на секретні винаходи, які охороняються авторськими свідоцтвами СРСР на секретні винаходи. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 11.03.2002 № 184 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 14. - стор. 281. - стаття 772

Інструкція про порядок видачі патентів України на винаходи, що охороняються авторськими свідоцтвами СРСР. Затверджена Наказом Держпатенту України від 13 липня 1995 р. № 111 // www.rada.gov.ua

Правила складання та подання заявки на промисловий зразок. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 № 110 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 11. - стор. 202. - стаття 531

Правила розгляду заявки на промисловий зразок. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 14. - стор. 286. - стаття 773

Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002 № 197 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 16. - стор. 356. - стаття 887

Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2002 № 260 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 19. - стор. 25. - стаття 966

Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 9. - стор. 382. - стаття 386

Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію

кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання реєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2001 № 598 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 36. - стор. 385. - стаття 1682

Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Затверджені Держпатентом України від 28 липня 1995 р. № 116 // www.rada.gov.ua

Наказ Міносвіти та науки від 22.04.2005 № 247 "Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності" // Офіційний вісник України. - 2005. - № 19. - стор. 202. - стаття 1008

Державні стандарти України (ДСТУ):

ДСТУ 3574-97 "Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення."

ДСТУ 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення."

Література:

1. Азбука авторского права/ под ред. Е.В.Тарасовой. - М. - 1982
2. Азимов Ч.Н. договорные отношения в области научно-технического прогресса. -Х. - 1981
3. Азимов Ч.Н. Основы патентного права Украины. - Х. - 1995.
4. Амангельды А.А. Договоры в сфере интеллектуальной собственности по законодательству Республики Казахстан. – Алматы, Правовая Реформа в Казахстане, 2010. – 343 с.
5. Андрощук Г. О., Работягова Л. І. Патентне право: правова охорона винаходів: Навч. посібник. - К.: МАУП, 1999
6. Антимонов Б.С, Флейшиц В.А. Авторское право. - М. - 1957.
7. Антимонов Б.С, Флейшиц В.А. Изобретательское право. - М. - 1960.
8. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К., 2005.
9. Богуславский М.М. Вопросы авторского права в международных отношениях. - М. - Наука. - 1973. - 336 с.
10. Богуславский М.М. Патентные вопросы в международных отношениях. -М. -1962.
11. Венгеров А.Б. Право и информация в условиях автоматизации управления. - М. - 1978.
12. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди. Зб. нормативних актів. - К., 2004.
13. Винахід / За ред. В. Л. Петрова. - К.,1999.
14. Гаврилов З.П. Советское авторское право. Основные положения. Тенденции развития. - М. - Наука. - 1984.

15. Гаврилов З.П. Издательство и автор. Вопросы и ответы по авторскому праву. -М. - 1981.
16. Гришаев С.П. Правовая охрана изобретений, промышленных образцов, полезных моделей в России и за рубежом. - М. - 1993. - 72 с.
17. Господарське судочинство в Україні: Суд. Практика. Захист прав інтелектуальної власності / За ред. Д. М. Притики. - К., 2004
18. Дахно І. І. Патентно-лицензионная работа. - К., 1996.
19. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності: Навч. Посібник. - К, 2002.
20. Договірне право України. Загальна частина: навч. посібник / за ред. О.В. Дзери. – к: Юрінком Інтер, 2010. – 896 с.
21. Дроб'язко В. С., Дроб'язко Р. В. Право інтелектуальної власності. - К., 2004.
22. Законодательство Украины об интеллектуальной собственности. - Х., 2002.
23. Законодавство України про охорону інтелектуальної власності. - К., 1999.
24. Законодавчі акти і нормативні документи України з питань інтелектуальної власності / Автор. кол. Є. М. Горбань; Н. М.Жданова; Р. Й. Лихотоп; В. С. Пикалюк; А. Б. Жданов. - К., 1999.
25. Захист прав інтелектуальної власності: довід Сполучених Штатів Америки. Збірник документів, матеріалів, статей / за заг. Ред. О. Д. Святоцького. - К., 2003.
26. Знаки для товарів і послуг / За ред. В. Л. Петрова. - К., 1999
27. Зобов'язальне право. Теорія і практика. Під ред. О.В.Дзери. - К. - 1998.
28. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник / За ред. П.М. Цибульова. – К: УкрІНТЕУ, 2006. – 276 с.
29. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика / За ред. В. Л. Петрова, В. О. Жарова. У 4-х томах. - К., 1999.
30. Інтелектуальна власність: словник- довідник / За ред. О. Д. Святоцького, В. Л. Петрова. У 2-х томах. - К., 2000.
31. Интеллектуальная собственность. Основные материалы. Перевод с английского. -Новосибирск. - 1993.
32. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика. В 4-х томах. Научно-практическое издание. Под общей редакцией доктора юридических наук, профессора А.Д. Святоцкого. — К. - Інюре.- 1999.-578 с.
33. Интеллектуальная собственность /в двух книгах/. - Минск. - 1997.
34. Ионас В.Я. Произведения творчества в гражданском праве. — М. — Юрид. литература. - 1972.
35. Калужный Р.А. Научно-технический прогресс в деятельности правоохранительных органов. - К. - 1990.
36. Кейзеров Н.М., Чалиба Т.М. Интеллектуальная собственность и культурные ценности /проблемы социально-правовой защиты/. - М. - 1994.

37. Коментар до Конституції України. - К., 1996.
38. Корисна модель / За ред. В. Л. Петрова. - К., 1999
39. Крайнев П. П. Интеллектуальна економіка: управління промисловою власністю. - К., 2004
40. Кузнецов М.Н. Охрана результатов творческой деятельности в международном частном праве. - М. - 1988.
41. Кукрус А.Б., Кейтель Х. Охрана промышленной собственности. Аналитический обзор. - Талин, 1980.
42. Макода В. Є. Правова охорона промислових зразків. - К., 2000.
43. Матвеев Ю.Г. Международная охрана авторских прав. - М. - 1987.
44. Матвеев Ю.Г. Международные конвенции по авторскому праву. - М. - Межд. отношения. - 1978.
45. Международное частное право. Учебное пособие/ сост. Задыхайло Д.В. - Харьков. - Консум. - 1998.
46. Мікульонюк І. О. Основи інтелектуальної власності. - К., 2005.
47. Мусяка В.Л. Авторские договоры. - К. - 1988.
48. Науково-практичний коментар Сімейного Кодексу України / За ред. Ю. С. Червоного. - К., Істина, 2003.
49. Охорона інтелектуальної власності в Україні / Авт. кол.: С.О.Довгий; В.О.Жаров; В.О.Зайчук та інші. - К., 2002
50. Підпригора О. А., Підпригора О. О. Право інтелектуальної власності. - К.: Юрінком Інтер, 1998.
51. Право інтелектуальної власності: Підручник / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. - К., 2002.
52. Прахов Б. Г. Интеллектуальная собственность: Словарь-справочник. - К.: Вища школа, 1999.
53. Промисловий зразок / За ред. В.Л. Петрова. - К., 1999.
54. Реєстрація договорів про передачу прав на об'єкти промислової власності / За ред. В. Л. Петрова. - К., 1999.
55. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. - Учебник. – М: Проспект. - 2006. - 751 с.
56. Сергеев А.П. Патентное право. Учебное пособие. -М. - 1994.
57. Серебровский В.Й. Вопросы советского авторского права. - М. - 1956.
58. Тимофеенко Л.П. Интеллектуальная собственность: проблемы правовой охраны и использования. - К., 1996.
59. Тимофеенко Л.П. О смежных правах. - К. - 1996.
60. Топографія інтегральної мікросхеми / За ред. В.Л. Петрова. - К., 1999
61. Цивільне право України. За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової. - ч. 1. - К. - Юрінком Інтер. - 1999. - 864 с.
62. Цивільне право України. За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової. - ч. 1. - К. - Юрінком Інтер. - 1999. - 784 с.
63. Чертков В.Л. Судебная защита прав и интересов автора. - М. - 1971.

64. Шалито Н.Б. Защита прав авторов открытий, изобретений, рационализаторских предложений и промышленных образцов. Учебное пособие. - М., 1987.
65. Шатров В.П. Международное сотрудничество в области изобретательского и авторского права. - М. - межд. отношения. - 1982.
66. Шестимиров А.А., Минаев А.А. Промышленные образцы. - М. - 1996. - 397с.
67. Штефан М.И. Ответственность за нарушение авторских и смежных прав. - Предпринимательство, хозяйство и право. - 1996. - № 9. - с.32 - 35.
68. Штефан М.И. Ответственность за нарушение прав в сфере промышленной собственности и судебная защита этих прав // Предпринимательство, хозяйство и право. - 1996. - № 10. - с.41 - 44.
69. Юрченко А.К. Издательский договор. - Ленинград. - 1988.